

Kitajska volnoklešča rakovica (*Eriocheir chinensis*)

Opis: Velika rakovica, ki živi v sladki in v morski vodi. Prsni koš (karapaks) je v pogledu od zgoraj skoraj okrogel in meri v premeru do 10 cm. Zgornja stran prsnega koša je rjava, spodnja pa bledorumena. Najbolj zanesljiv določevalni znak je število trnov na sprednjem robu prsnega koša: na vsaki strani koša so štiri trni ter še štiri med očmi. Klešče so deloma prekrite s temno rjavimi setami – izrastki, ki spominjajo na dlačice. Okončine so glede na velikost telesa precej dolge.

Poleg kitajske volnoklešče rakovice, je bila nedavno v Evropi odkrita tudi japonska volnoklešča rakovica (Hayer et al., 2019). Vrsti se med seboj križata, križancev pa verjetno brez genetskih raziskav ni mogoče ločiti. Genetsko čiste osebkje teh vrst pa lahko ločimo po nekaj znakih. Trni med očmi pri japonski volnoklešči rakovici imajo tope konice, pri kitajski pa so ostre. Četrta (zadnja) noga pri japonski volnoklešči rakovici je krajša in širša kot pri kitajski volnoklešči rakovici. Podrobnejši opis znakov za ločevanje med vrstama so podali Guo et al. (1997).

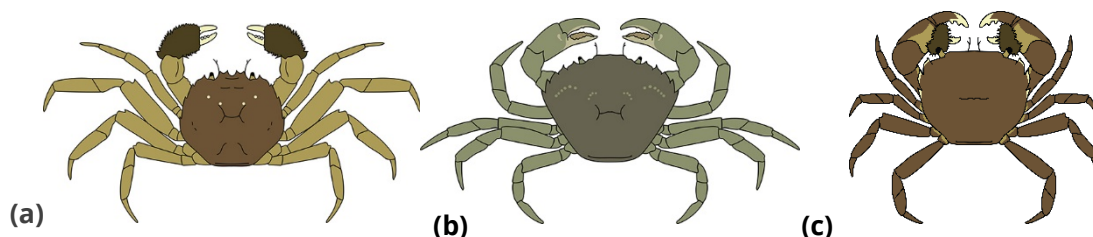
Kitajsko volnokleščo rakovico zlahka ločimo od vseh domorodnih evropskih rakovic, saj nobena nima na okončinah set. Obalne rakovice (*Carcinus* sp.) so po velikosti podobne, vendar je prsni koš spredaj širši kot v zadnjem delu, na vsaki strani sprednjega roba pa je po pet trnov. V zahodni Evropi in na obali Tunizije je kot tujerodna vrsta prisotna še druga azijska rakovica *Hemigrapsus takanoi*. Tudi ta vrsta ima na okončinah predele s setami, vendar te prekrivajo veliko manjši del klešč. Vrsta je tudi precej manjša od kitajske volnoklešče rakovice in prsni koš meri v premeru okoli 2,5 cm. Na robovih prsnega koša so po trije trni, med očmi pa jih ni.

Kitajska volnoklešča rakovica (*Eriocheir chinensis*)
Foto: arhiv Zavoda Symbiosis

Kitajska volnoklešča rakovica (*Eriocheir chinensis*)
Foto: arhiv Zavoda Symbiosis

Primerjava kitajske volnoklešče rakovice (*Eriocheir chinensis*) (a) z domorodnima vrstama rakovic *Carcinus aestuarii* (b) in *Hemigrapsus takanoi* (c). Odrasla kitajska volnoklešča rakovica ima bolj okrogel prsni koš, na kleščah pa dlakam podobne izrastke.

Izvor: Zahodna Azija (Kitajska, Koreja).

Status v Sloveniji: V Sloveniji vrsta še ni bila zabeležena. Zelo pogosta je v severozahodni Evropi, v bližini Slovenije pa je bila leta 2014 odkrita v zalivu Marano in Grado (Bettoso & Comisso, 2015), od koder bi se lahko razširila tudi v slovenski del morja ali vodotoke, ki se izlivajo v morje.

Habitat: Vrsta je migratorna. Ličinke in manjši mladostni osebki živijo v slani vodi v estuarijih, večji mladostni osebki pa se selijo po rekah navzgor, kjer živijo, dokler ne dosežejo spolne zrelosti. Odrasli osebki se nato ponovno selijo v estuarije. Del selitve lahko opravijo tudi po kopnem, kjer so aktivne le ponoči, podnevi pa se skrivajo v temnih in vlažnih zavetjih.

Poti vnosa: Slepi potniki v balastnih vodah. V preteklosti so bile občasno na voljo tudi kot domače živali za akvarije (Global Invasive Species Database, 2020).

Vplivi: Kitajske volnoklešče rakovice so vsejede. Kadar so prisotne v velikem številu, lahko bistveno zmanjšajo število vodnih nevretenčarjev in gostoto vodnih rastlin, kar povzroči spremembe v celotnem vodnem ekosistemu. Odrasle rakovice kopljejo rove v brežine, kar lahko poveča erozijo. Zaznali so tudi negativne vplive na ribištvo, saj rakovice plenijo ribe v mrežah in povzročajo nevšečnosti ribičem (Global Invasive Species Database, 2020).

Literatura:

Bettoso, N., & G. Comisso, 2015. First record of the Chinese mitten crab (*Eriocheir sinensis*) in the Lagoon of Marano and Grado (North Adriatic Sea). *Annales Series Historia Naturalis (Annals for Istrian and Mediterranean Studies)* 25(1): 4-34.

Global Invasive Species Database (2020) Species profile: *Eriocheir sinensis*. Downloaded from <http://www.iucngisd.org/gisd/species.php?sc=38> [20.03.2020]

Guo, J. Y., N. K. Ng, A. Dai & P. K. L. Ng, 1997. The taxonomy of three commercially important species of mitten crabs of the genus *Eriocheir* de Haan, 1835 (Crustacea: Decapoda: Brachyura: Grapsidae). *The Raffles Bulletin of Zoology* 45(2): 445-476.
<https://decapoda.nhm.org/pdfs/32232/32232.pdf>

Hayer, S., D. Brandis, G. B. Hartl & C. Ewers-Saucedo, 2019. First indication of Japanese mitten crabs in Europe and cryptic genetic diversity of invasive Chinese mitten crabs. *Neobiota* 50: 1-50.
<https://neobiota.pensoft.net/article/34881/>

Povzeto po: Kus Veenvliet, J. in P. Veenvliet, 2020. Opisi izbranih invazivnih tujerodnih vrst, ki zadevajo Unijo. Poročilo naloge: Materiali za ozaveščanje o invazivnih tujerodnih vrstah. Izvajalec: Zavod Symbiosis, so.p. Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor.